

Brüsszel, 2021. március 11.
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Biz. dok. sz.:	9634/18 + COR1 + ADD1
Tárgy:	Javaslat – Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről – <i>A tanácsi vita előkészítése</i>

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. június 1-jén javaslatot nyújtott be a közös agrárpolitika (KAP) reformjára vonatkozóan. A reformcsomagnak részét képezi a KAP finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló új rendeletre (a továbbiakban: a horizontális rendelet) irányuló javaslat. Tekintettel a jelenleg hatályos 1306/2013/EU horizontális rendelet működésével kapcsolatos kedvező tapasztalatokra, a javaslat alapvetően megtartaná a bevált elemeket, így például a tagállamokban működő irányítási szerveket. A rendeletet ugyanakkor módosítani kell a javasolt új teljesítési modellhez és a „teljesítmény” irányába való szakpolitikai elmozduláshoz való hozzáigazítása érdekében, mely célkitűzéseket a Tanács támogatja.

2. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2020. október 21-én általános megközelítést fogadott el a KAP-reformról, ezen belül a horizontális rendeletről is¹. Az Európai Parlament 2020. október 23-án lezárta a szavazást a tárgyalási álláspontjáról. Az intézmények a kapott megbízatásuknak megfelelően nem hivatalos tárgyalásokba kezdtek.
3. 2020. november 10-én került sor az első háromoldalú egyeztetésre a KAP-reformra vonatkozó mindhárom javaslatra kiterjedően, majd 2020. december 4-én és 18-án, valamint 2021. január 29-én és március 2-án külön a horizontális rendeletről egyeztetett a három intézmény. A tervek szerint március 25-én kerül sor az ötödik háromoldalú egyeztetésre.
4. Az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalások az egymással összefüggő cikkeket tömörítő 8 klaszter köré szerveződnek, az alábbi témakörökben: (1) Irányítási szervek, (2) Pénzügyi irányítás, (3) Teljesítménykeret és az új teljesítési modell, (4) Bizottsági ellenőrzések, kontrollrendszerek és szankciók, (5) Átláthatóság és ellenőrzés, (6) Mezőgazdasági tartalék, (7) Feltételelesség és (8) Egyéb.

II. AZ AKTUÁLIS HELYZET

5. Az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott háromoldalú megbeszélések általánosságban jól haladtak előre. Ideiglenes megállapodást sikerült elérni a következő klaszterekkel kapcsolatban:
 - Az „Irányítási szervek” klaszterrel kapcsolatban széles körű megállapodás született. Tekintettel arra, hogy a tagállamokban az irányítási szervek jól működőnek bizonyultak, az intézmények általánosságban egyetértenek azzal a célkitűzéssel, hogy a mostani helyzeten nem kell változtatni, és gondoskodni kell a jelenlegi szabályozás fenntartásáról. Jogi megfontolásokból azonban az Európai Parlament (EP) ragaszkodott ahhoz, hogy a vonatkozó cikkek sorrendje megváltozzon, és minden egyes szervre külön cikk vonatkozzon.

¹ Lásd a 12151/20 dokumentumot.

- A „Pénzügyi irányítás” klaszterrel kapcsolatban elvi megállapodás született arról, hogy a pénzügyi fegyelemre vonatkozó összeghatár 2000 EUR legyen. A pénzügyi fegyelem általános hatályáról azonban további megbeszélésekre van még szükség, mivel az EP a legkülső régiók számára mentességet kíván biztosítani a pénzügyi fegyelem alól, amit a Tanács nem tud támogatni. A Parlament egyetértett a Tanácsnak az előlegfizetéssel kapcsolatos álláspontjával, mivel az rugalmasságot biztosít. Ami a Parlament által javasolt, az előfinanszírozási rátákra és a kötelezettségvállalások automatikus visszavonásával kapcsolatos szabályokra vonatkozó, a többéves pénzügyi kerethez (MFF) kötődő módosításokat illeti, a Tanács nem áll készen újrainyitni a vitát az Európai Tanács többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. júliusi következtetéseit illetően, jóllehet a Parlament azon a véleményen van, hogy bizonyos ágazati rendelkezések nem tartoznak az MFF-csomagba.
- Az „Átláthatóság és ellenőrzés” klaszterrel kapcsolatban megállapodást sikerült elérni a Tanács azon javaslataira vonatkozóan, hogy a horizontális rendeletben foglalt átláthatósági rendelkezéseket technikai szempontból hozzá kell igazítani a stratégiai tervekről szóló rendelethez és a közös rendelkezésekről szóló rendelethez. Az átláthatóság fokozásának céljából a Parlament olyan rendelkezést kíván a rendeletbe illeszteni, amely révén lehetővé válik a kedvezményezettek, illetve azon csoportok/mezőgazdasági üzemek azonosítása, amelyekhez esetleg tartoznak. A Tanács érti ezen igény politikai jelentőségét, de rámutatott, hogy az EP kérése nem vezethet ahhoz, hogy a tagállamokra nagy adminisztratív teher nehezedjen. Erről a kérdésről még tárgyalni kell, ahogyan az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 57. cikkel kapcsolatos bizottsági javaslatról is (amely a „Bizottsági ellenőrzések, kontrollrendszerek és szankciók” klaszter része).
- A „Feltételelesség” klaszterrel kapcsolatban komoly feladat a Parlament támogatásának elnyerése a horizontális rendelet 84–87. cikkére vonatkozó tanácsi megközelítést illetően. A Tanács módosításainak célja a helyes egyensúly megteremtése *a feltételelesség ellenőrzésére fordított erőfeszítések* és azon igény között, hogy egyszerűek és adminisztratív szempontból gördülékenyek legyenek az eljárások. Még fontosabb szempont, hogy az új teljesítési modellnek megfelelően *a feltételelesség ellenőrzésére fordított erőfeszítés* a tagállamok feladata kell, hogy legyen. A Parlament mutat némi hajlandóságot a tanácsi megközelítés elfogadására, amennyiben a Tanács cserében engedményeket tesz a következő kérdésekben: a kontrollminta, az az összeghatár, amely alatt nem szabnak ki szankciót, a meg nem felelés szándékos volta, valamint a csökkentésekre alkalmazandó százalék(ok).

- A „Bizottsági ellenőrzések, kontrollrendszerek és szankciók” klaszterrel kapcsolatos további előkészítő munka jelenleg a technikai szakértők szintjén folytatódik. E munkának köszönhetően várhatóan konkrét eredményeket sikerül majd elérni a március 25-én tartandó ötödik háromoldalú egyeztetésen. A három legutóbbi háromoldalú egyeztetés mindegyikén szóba került a „Teljesítménykeret és az új teljesítési modell” klaszter témája is, de csak az általános kérdések szintjén. Várhatóan azonban ez a klaszter lesz majd a március 25-én a horizontális rendelet, illetve március 26-án a KAP-reformra vonatkozó mindhárom javaslat témájában tartandó háromoldalú egyeztetések konkrét megbeszéléseinek központi kérdése. A „Mezőgazdasági tartalék” klaszter témája a következő néhány hétben kerül majd megvitatásra.
- A „Teljesítménykeret és az új teljesítési modell” klaszter néhány eleme már napirendre került a tárgyalások során, és nyilvánvalóvá vált, hogy az EP és a Tanács között jelentős véleménykülönbségek vannak. A Parlament véleménye szerint a javasolt teljesítményalapú rendszer nem nyújt elegendő biztosítékot a KAP kiadásaira vonatkozóan, valamint nem garantálja a KAP tagállami végrehajtásának egységességét. Az EP ezért a jelenlegi, megfelelésen alapuló rendszer újbóli bevezetése mellett érvel: a költségeknek az uniós költségvetésből való megtérítésére való jogosultság feltétele a KAP stratégiai tervekben a végső kedvezményezetttek tekintetében meghatározott támogathatósági feltételek teljesítése kellene, hogy legyen. A Tanács ugyanakkor több alkalommal is kifejezte azon álláspontját, hogy nem tart elfogadhatónak egy olyan *kétszintű rendszert*, amelyben a jelenlegi, megfelelésen alapuló rendszeren túlmenően kellene a teljesítményt is figyelembe venni, ez ugyanis elfogadhatatlan mértékű adminisztratív terhet jelentene a tagállamok számára. A Tanács a teljesítményalapú rendszert és az új teljesítési modellt támogatja, ám a bizottsági javaslatához képest bizonyos módosításokat tart szükségesnek az egyszerűsítés és az adminisztratív terhek elkerülése érdekében.

A tárgyalások során kihívást fog jelenteni, hogy megfelelő egyensúlyt találjunk egyrészt az EP-nek a megerősített biztosítékok és a KAP egységessége iránti igénye, másrészt pedig a Tanácsnak a KAP egyszerűbb és kevésbé bürokratikus új teljesítési modelljére vonatkozó célkitűzése között. Az elnökség több javaslatot fogalmazott meg – többek között a 8., a 11., a 39., a 40., a 47., az 57. és az 57a. cikket illetően – annak érdekében, hogy bizonyos mértékben megfeleljen a Parlament kéréseinek, ugyanakkor ennek fejében nem fog módosulni a 35. cikkel kapcsolatos javaslat a tagállami kiadások támogathatósága tekintetében, azaz az *alapvető uniós követelmények* nem fognak kiterjedni a kedvezményezett szintű támogathatóságra.

III. A TOVÁBBI LÉPÉSEK

6. A Tanácsnak a horizontális rendeletre vonatkozóan kialakított általános megközelítése a következő elveken alapul: először is, a jelenlegi horizontális rendelet megfelelően működik, és megbízható alpnak bizonyult a KAP finanszírozása, irányítása és monitoringja tekintetében. Másképpen megfogalmazva: nem szükséges változtatni azon, ami már most is jól működik. Másodszor: a Tanács támogatja a teljesítményt előtérbe helyező, az új teljesítési modell révén megvalósítandó paradigmaváltást. Mindazonáltal, a mezőgazdasági termelőkre és a közigazgatásra háruló adminisztratív terhek korlátozása és a lehető legegyszerűbb megoldások érdekében a Tanács több módosítást javasol a bizottsági javaslatához képest. Harmadszor: a Tanács ellenzi a *kétszintű rendszert*, mivel az elfogadhatatlan szintű adminisztratív terhet jelentene a tagállamok számára, valamint ellentétes lenne a KAP egyszerűsítésének elvével.
7. Az elnökség a horizontális rendeletről folytatandó további tárgyalások során is fenn kívánja tartani a fent említett elveket a politikailag érzékeny témák – mint például a teljesítmény és az új teljesítési modell, a feltételeesség ellenőrzése és a szankciók, valamint a mezőgazdasági tartalék – tekintetében.
8. A Mezőgazdasági Különbizottság (SCA) március 8-i ülésén a tagállamok kifejtették véleményüket három konkrét kérdéssel kapcsolatban. Az SCA-ban folytatott megbeszélések alapján és az intézményközi tárgyalások során képviselt álláspontok közelítése érdekében az elnökség több javaslatot dolgozott ki, amelyek alapul szolgálhatnak egy átfogó kompromisszumos csomag felé történő előrelépéshez. Felkérjük a minisztereket, hogy a fent ismertetett magyarázatokat figyelembe véve a Tanács keretében ismertessék az elnökség alábbi javaslataival kapcsolatos véleményüket, segítve ezzel a horizontális rendeletről folytatandó további tárgyalásokon képviselendő álláspont kialakítását:
 - az EP kompromisszumos javaslata (96. cikk), amelynek értelmében az alapokból származó támogatások kedvezményezettjei kötelesek lennének megadni az azonosításukhoz szükséges minden információt, ideértve adott esetben annak a csoportnak az azonosítását is, amelyhez tartoznak². Tekintettel arra, hogy az információszolgáltatási kötelezettség főként a kedvezményezettekre hárulna, így korlátozott adminisztratív terhet jelentene a tagállamok számára, az elnökség az EP legutóbbi kompromisszumos javaslatának támogatását javasolja;

² A Parlament kompromisszumos javaslatának részletes magyarázatát lásd a 6704/21 dokumentumban.

- a Bizottság javaslata (57. cikk), amelynek értelmében kötelező lenne az ARACHNE rendszer mint egységes adatbányászati eszköz alkalmazása az uniós források végső kedvezményezettjeit jelentő szervezetekre és természetes személyekre vonatkozó információk ellenőrzése, rögzítése és tárolása céljából³. A közös egységes adatbányászati eszköz alkalmazása lehetővé tenné az adatok interoperabilitását és összehasonlíthatóságát, ezáltal támogatná az EU pénzügyi érdekeinek védelmét, ám mivel az eszköznek a kifejezetten a KAP kontextusában való tesztelése hosszabb időt igényel, az elnökség azt javasolja, hogy egy kezdeti, átmeneti időszakban még legyen önkéntes az eszköz tagállamok általi alkalmazása;
- a feltételeesség ellenőrzésére fordított tagállami erőfeszítések (84–87. cikk), valamint azok az engedmények, amelyeket a Parlament várna a Tanácstól a következő kérdésekben: a kontrollminta, az az összeghatár, amely alatt nem szabnak ki szankciót, a meg nem felelés szándékos volta, valamint a csökkentésekre alkalmazandó százalék(ok). Az EP ezen kéréseivel kapcsolatban az elnökség a következőket javasolja: a kontrollminta méretének megtartása a Bizottság által eredetileg javasoltaknak megfelelően, azaz a kedvezményezettek 1 %-ában (a 84. cikk (3) bekezdése); a Bizottság által eredetileg javasolt 100 EUR összeghatár elfogadása (a 85. cikk (2) bekezdése); a 86. cikk (1) bekezdésének elfogadása a Bizottság által eredetileg javasolt formában, az „amennyiben a tagállam úgy határoz” szövegrész elhagyásával; valamint a 86. cikk (2) bekezdésének elfogadása a Bizottság által eredetileg javasolt formában, azaz: „a támogatáscsökkentés mértéke ... a kifizetések 3 %-a”.

³ A Bizottság javaslatának részletes magyarázatát lásd a 6704/21 és a WK 12512/2020 dokumentumban. A tagállamoknak a bizottsági javaslattal kapcsolatos észrevételei a WK 10645/2020 ADD 1–17 dokumentumban olvashatók.